

Cuprins

Abrevieri.....	XV
Cuvânt-înainte	XVII
Titlul I. Considerații introductive	1
Capitolul I. Evoluția dreptului muncii la nivelul Uniunii Europene.....	1
Secțiunea 1. Considerații generale	1
Secțiunea a 2-a. Scurt istoric	2
§1. Tratatul de instituire a celor trei comunități europene	2
§2. Tratatul de fuziune.....	3
§3. Primele 3 extinderi.....	3
§4. Primul Program de acțiune socială	4
§5. Actul Unic European	4
§6. Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale	5
§7. Al doilea Program de acțiune socială	6
§8. Tratatul de la Maastricht (Tratatul privind Uniunea Europeană).....	7
§9. Cartea Verde privind „Politica socială europeană. Opțiuni pentru viitor”....	9
§10. Cartea Albă privind strategia pe termen mediu privind „Creșterea, competitivitatea și ocuparea forței de muncă”.....	9
§11. Cartea Albă privind „Politica Socială Europeană”	10
§12. A 4-a extindere	11
§13. Tratatul de la Amsterdam	11
§14. Summit-ul European privind „Ocuparea forței de muncă”.....	14
§15. Tratatul de la Nisa.....	14
§16. Strategia Lisabona	15
§17. A 5-a extindere	15
§18. Tratatul de la Lisabona. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.....	15
§19. A 6-a extindere	16
§20. Flexisecuritatea	17
§21. Strategia 2020	20
§22. Pactul „Euro Plus”	21
§23. Ce urmează?	22
Capitolul II. Cadrul instituțional	23
Secțiunea 1. Considerații generale	23
Secțiunea a 2-a. Instituțiile Uniunii Europene cu competențe în domeniul reglementării relațiilor de muncă	23
§1. Parlamentul European.....	23

§2. Consiliul European	24
§3. Consiliul Uniunii Europene („Consiliul”)	24
§4. Comisia Europeană.....	25
§5. Curtea de Justiție a Uniunii Europene	26
Secțiunea a 3-a. Alte organisme cu competențe în domeniul relațiilor de muncă.....	27
§1. Comitetul Economic și Social European	27
§2. Comitetul Regiunilor	28
§3. Fondul Social European.....	29
§4. Fondul european de ajustare la globalizare.....	29
§5. Centrul european pentru dezvoltarea formării profesionale	30
§6. Fundația europeană pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă.....	31
§7. Comitetul permanent în domeniul ocupării forței de muncă	32
§8. Comitetul privind ocuparea forței de muncă	33
§9. Agenția europeană pentru sănătatea și securitatea în muncă	33
§10. Alte organisme.....	34
 Capitolul III. Ordinea juridică a Uniunii Europene.....	35
Secțiunea 1. Considerații generale	35
Secțiunea a 2-a. Izvoarele primare	35
Secțiunea a 3-a. Izvoarele derivate	36
§1. Regulamentul.....	36
§2. Directiva	37
§3. Decizia	39
§4. Recomandarea	39
§5. Avizul	40
Secțiunea a 4-a. Alte instrumente.....	40
Secțiunea a 5-a. Aplicabilitatea dreptului Uniunii Europene în dreptul intern al statelor membre	41
§1. Aplicabilitatea imediată.....	41
§2. Aplicabilitatea directă.....	41
§3. Aplicabilitatea prioritară.....	41
 Capitolul IV. Partenerii sociali.....	42
Secțiunea 1. Considerații generale	42
Secțiunea a 2-a. Organizațiile patronale.....	43
Secțiunea a 3-a. Organizațiile sindicale	44
 Titlul II. Relațiile individuale de muncă.....	46
 Capitolul I. Libertatea de circulație a lucrătorilor	46
Secțiunea 1. Considerații generale	46
Secțiunea a 2-a. Reglementare	47
§1. Reglementare cadru	47

§2. Legislație derivată.....	48
Secțiunea a 3-a. Domeniul de aplicare	49
§1. Lucrătorul	50
§2. Membrii de familie ai lucrătorului.....	56
Secțiunea a 4-a. Conținutul libertății de circulație	58
§1. Liberul acces la angajare și egalitatea de tratament în muncă.....	58
§2. Conținutul liberului acces la angajare și egalității de tratament în muncă	63
2.1. Dreptul de ieșire de pe teritoriul statului de reședință.....	63
2.2. Dreptul de intrare pe teritoriile statelor membre	64
2.3. Dreptul de ședere	64
Secțiunea a 5-a. Limitele dreptului la liberă circulație al lucrătorilor	67
§1. Restricții pe motive de ordine publică, de securitate publică ori de sănătate publică.....	67
§2. Restricții privind angajarea în administrația publică	70
Capitolul II. Informarea lucrătorilor asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă	73
Secțiunea 1. Reglementare	73
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare	74
Secțiunea a 3-a. Obiectul informării.....	75
Secțiunea a 4-a. Informarea în cazul modificării unor elemente ale contractului sau raportului de muncă	77
Secțiunea a 5-a. Mijloace de informare.....	77
Secțiunea a 6-a. Termenele de informare.....	78
Secțiunea a 7-a. Apărarea drepturilor lucrătorilor și răspunderea pentru nerespectarea obligației de informare	78
Secțiunea a 8-a. Limite în raport cu legislația națională	79
Capitolul III. Munca pe durată determinată și munca temporară	81
Secțiunea 1. Securitatea și sănătatea în muncă a lucrătorilor	81
§1. Reglementare	81
§2. Obiectiv	82
§3. Domeniul de aplicare.....	82
§4. Informarea lucrătorilor	82
§5. Formarea lucrătorilor.....	83
§6. Folosirea și supravegherea medicală a lucrătorilor.....	83
§7. Servicii de protecție și de prevenire.....	83
§8. Prevederi speciale privind răspunderea în cazul raporturilor de muncă temporară.....	84
§9. Limite în raport cu legislația națională	84
Secțiunea a 2-a. Munca pe durată determinată.....	84
§1. Reglementare	84
§2. Aspecte generale.....	85
§3. Obiectiv	86

§4. Domeniul de aplicare.....	87
§5. Principiul nediscriminării	87
§6. Condiții de folosire a contractelor/ raporturilor de muncă pe durată determinată. Măsuri de prevenire a abuzurilor	89
§7. Informare și consultare. Șanse de încadrare în muncă.....	92
§8. Limite în raport cu legislația națională	93
Secțiunea a 3-a. Munca prin agent de muncă temporară.....	95
§1. Reglementare.....	95
§2. Obiectiv	96
§3. Domeniul de aplicare.....	97
§4. Interdicții și restricții	98
§5. Principiul egalității de tratament.....	98
§6. Accesul la un loc de muncă, la beneficii colective și la formare profesională	99
§7. Reprezentarea lucrătorilor temporari	100
§8. Informarea reprezentanților lucrătorilor	101
§9. Sancțiuni	101
§10. Limite în raport cu legislația națională	101
Capitolul IV. Munca pe fracțiuni de normă	102
Secțiunea 1. Reglementare	102
Secțiunea a 2-a. Aspecte generale.....	103
Secțiunea a 3-a. Obiectiv.....	103
Secțiunea a 4-a. Domeniul de aplicare	104
Secțiunea a 5-a. Principiul nediscriminării.....	105
Secțiunea a 6-a. Condiții de folosire a muncii pe fracțiuni de normă.....	107
Secțiunea a 7-a. Accesul la munca pe fracțiuni de normă și la munca cu normă întreagă.....	108
Secțiunea a 8-a. Limite în raport cu legislația națională	109
Capitolul V. Organizarea timpului de muncă.....	110
Secțiunea 1. Reglementare	110
Secțiunea a 2-a. Obiect.....	112
Secțiunea a 3-a. Domeniul de aplicare	114
Secțiunea a 4-a. Timpul de lucru și perioadele minime de repaus	115
§1. Durata maximă a săptămânii de lucru (art. 6).....	115
§2. Timpul de pauză (art. 4)	117
§3. Repausul zilnic (art. 3).....	117
§4. Repausul săptămânal (art. 5).....	118
§5. Concediul anual (art. 7)	118
Secțiunea a 5-a. Munca în condiții speciale: munca de noapte, munca în schimburi, ritmul de lucru	122
§1. Durata muncii de noapte (art. 7).....	122
§2. Drepturi ale lucrătorilor de noapte.....	123
§3. Protecția în materie de securitate și sănătate	123

§4. Reglementări de protecție privind ritmul de lucru.....	123
Secțiunea a 6-a. Derogări	123
Secțiunea a 7-a. Lucrătorii de pe navele de pescuit maritime	127
Secțiunea a 8-a. Limite în raport cu legislația națională	128
Capitolul VI. Egalitatea de tratament.....	129
Secțiunea 1. Reglementare	129
Secțiunea a 2. Egalitatea de tratament.....	130
§1. Obiectiv	130
§2. Conceptul de discriminare	130
§3. Domeniul de aplicare.....	132
§4. Tratament diferențiat justificat	133
4.1. Cerințe profesionale.....	133
4.2. Amenajări corespunzătoare pentru persoanele cu handicap.....	136
4.3. Justificarea unui tratament diferențiat pe motive de vârstă.....	136
§5. Limite în raport cu legislația națională. Acțiunea pozitivă	140
§6. Protecția drepturilor, sancțiuni și protecția împotriva represaliilor	141
§7. Sarcina probei	142
§8. Dialogul social și dialogul cu organizațiile neguvernamentale	143
§9. Organismele de promovare a egalității de tratament	143
§10. Implementarea directivelor și difuzarea informației.....	143
Secțiunea a 3-a. Egalitatea de șanse și de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă	144
§1. Obiect	144
§2. Conceptul de discriminare	144
§3. Egalitatea de remunerare	145
§4. Egalitatea de tratament în sistemele profesionale de securitate socială	145
4.1. Interdicția oricărei discriminări.....	145
4.2. Domeniul de aplicare	146
§5. Egalitatea de tratament în ceea ce privește accesul la încadrare în muncă, la formare și la promovare profesională și condițiile de muncă	147
5.1. Interzicerea oricărei discriminări	147
5.2. Tratament diferențiat justificat. Cerințe profesionale.....	147
5.3. Întoarcerea din concediul de maternitate	148
5.4. Concediu de paternitate sau de adopție	148
§6. Protecția drepturilor, sancțiuni și măsuri reparatorii, protecția împotriva represaliilor	148
§7. Sarcina probei	149
§8. Organismele de promovare a egalității de tratament	149
§9. Dialogul social și dialogul cu organizațiile neguvernamentale	150
§10. Limite în raport cu alte dispoziții în vigoare la nivelul Uniunii Europene și cu legislația națională. Acțiunea pozitivă	150
§11. Implementarea directivelor și difuzarea informației.....	151

Capitolul VII. Protecția tinerilor și a femeilor la locul de muncă	152
Secțiunea 1. Protecția tinerilor la locul de muncă	152
§1. Reglementare	152
§2. Domeniul de aplicare	153
§3. Obiectiv	154
§4. Interzicerea muncii copiilor. Excepții	154
§5. Măsuri de protecție a tinerilor în muncă. Obligații generale ale angajatorului	155
§6. Timpul de muncă al tinerilor	156
6.1. Durata muncii	156
6.2. Munca de noapte	157
§7. Timpul de odihnă al tinerilor	158
7.1. Repausul zilnic	158
7.2. Repausul săptămânal	158
7.3. Derogări	158
7.4. Repausul anual	159
7.5. Timpul de pauză	159
§8. Munca adolescenților în caz de forță majoră	159
§9. Limite în raport cu legislația națională	160
Secțiunea a 2-a. Protecția femeilor la locul de muncă	160
§1. Reglementare	160
§2. Domeniul de aplicare	161
§3. Obiectiv	162
§4. Drepturile lucrătoarelor și obligațiile angajatorilor	163
4.1. Evaluarea și informarea (art. 4)	163
4.2. Măsuri de protecție (art. 5)	164
4.3. Interdicții (art. 6)	164
4.4. Munca de noapte (art. 7)	165
4.5. Concediul de maternitate (art. 8)	165
4.6. Dispense pentru consultații prenatale (art. 9)	166
4.7. Interzicerea concedierii (art. 10)	166
4.8. Alte drepturi (art. 11)	168
§5. Apărarea drepturilor	172
§6. Limite în raportul cu legislația națională	172
Capitolul VIII. Detașarea lucrătorilor	173
Secțiunea 1. Reglementare	173
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare	175
§1. Detașarea	175
§2. Lucrătorul detașat	177
Secțiunea a 3-a. Condiții de muncă și de încadrare în muncă	177
§1. Categoriile de condiții de muncă și de încadrare în muncă	177
§2. Mijloace	178
§3. Convenții colective sau sentințe arbitrale de generală aplicare	179
§4. Excepții	182
§5. Durata detașării	183

Secțiunea a 4-a. Cooperare în materie de informare	183
Secțiunea a 5-a. Apărarea drepturilor	183
Secțiunea a 6-a. Limite în raport cu legislația națională	184
Titlul III. Relațiile colective de muncă	186
Capitolul I. Informarea și consultarea lucrătorilor	186
Secțiunea 1. Reglementare	186
Secțiunea a 2-a. Obiect și principii	188
Secțiunea a 3-a. Domeniul de aplicare	189
Secțiunea a 4-a. Modalități de informare și consultare	191
§1. Definiții	191
§2. Obiectul informării și al consultării	191
§3. Procedura informării	192
§4. Procedura consultării	192
§5. Informarea și consultarea care decurg dintr-un acord (art. 5)	192
Secțiunea a 5-a. Informații confidențiale	192
Secțiunea a 6-a. Protecția reprezentanților lucrătorilor	193
Secțiunea a 7-a. Protecția drepturilor	194
Secțiunea a 8-a. Limite în raport cu alte dispoziții în vigoare la nivelul Uniunii Europene și cu legislația națională	194
Capitolul II. Comitetul European de Întreprindere	195
Secțiunea 1. Reglementare	195
Secțiunea a 2-a. Obiectiv	198
Secțiunea a 3-a. Domeniul de aplicare	198
Secțiunea a 4-a. Informarea și consultarea	200
§1. Modalități de informare și consultare	200
§2. Obiectul informării și consultării	201
Secțiunea a 5-a. Responsabilitatea instituirii unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor	201
§1. Conducerea centrală	201
§2. Deschiderea negocierilor	202
Secțiunea a 6-a. Organismul special de negociere	202
§1. Constituire	202
§2. Competență	203
§3. Desfășurarea negocierilor	203
§4. Suportarea cheltuielilor	203
Secțiunea a 7-a. Acordul privind modalitățile de punere în aplicare a informării și consultării lucrătorilor. Conținut	204
Secțiunea a 8-a. Cerințe subsidiare	205
Secțiunea a 9-a. Informațiile confidențiale	207
Secțiunea a 10-a. Funcționarea comitetului european de întreprindere și procedura de informare și consultare a lucrătorilor	208

Secțiunea a 11-a. Adaptarea în cazul unor modificări semnificative ale structurii întreprinderii de dimensiune comunitară sau a grupului de întreprinderi de dimensiune comunitară.....	208
Secțiunea a 12-a. Rolul și protecția reprezentanților lucrătorilor	208
§1. Rol	208
§2. Protecție specifică.....	209
Secțiunea a 13-a. Protecția drepturilor	209
Secțiunea a 14-a. Limite în raport cu alte dispoziții în vigoare la nivelul Uniunii Europene și cu legislația națională	210
Titlul IV. Restructurarea întreprinderilor	211
Capitolul I. Concedierile colective.....	211
Secțiunea 1. Reglementare	211
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare	212
§1. Noțiunea de „concedieri colective”	212
§2. Domeniul de aplicare. Excepții.....	212
Secțiunea a 3-a. Obligațiile angajatorului de informare și consultare a reprezentanților lucrătorilor.....	216
§1. Consultare.....	216
§2. Informare	216
Secțiunea a 4-a. Procedura concedierilor colective. Obligațiile angajatorului și rolul autorităților publice competente.....	218
§1. Notificarea autorității publice competente.....	218
§2. Rolul autorității publice competente și termene	219
Secțiunea a 5-a. Apărarea drepturilor.....	219
Secțiunea a 6-a. Limite în raport cu legislația națională	220
Capitolul II. Protecția lucrătorilor în cazul insolvenței angajatorului	221
Secțiunea 1. Reglementare	221
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare	222
§1. Angajator în stare de insolvență	222
§2. Excluderi.....	223
§3. Extinderi	223
§4. Definiții.....	223
Secțiunea a 3-a. Instituțiile de garantare	223
§1. Rolul instituțiilor de garantare	223
§2. Limitări ale obligațiilor instituțiilor de garantare.....	224
§3. Organizarea, finanțarea și funcționarea instituțiilor de garantare	224
Secțiunea a 4-a. Asigurările sociale	224
Secțiunea a 5-a. Situații transnaționale.....	225
Secțiunea a 6-a. Limite în raport cu legislația națională	225

Capitolul III. Transferul de întreprindere	227
Secțiunea 1. Reglementare	227
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare	228
§1. Noțiunea de „transfer de întreprindere”	228
§2. Limite ale domeniului de aplicare	233
Secțiunea a 3-a. Obligațiile angajatorilor	234
§1. Menținerea drepturilor salariaților	234
1.1. Transferul drepturilor și obligațiilor	234
1.2. Obligația notificării	237
§2. Obligații referitoare la încetarea contractului sau raportului de muncă	237
2.1. Interdicția concedierii pe motivul transferului	237
2.2. Responsabilitatea pentru încetarea contractului	239
§3. Situația falimentului sau a insolvenței cedentului	239
§4. Obligațiile de informare și consultare	241
4.1. Obligația de informare	241
4.2. Obligația de consultare	241
4.3. Limitarea obligațiilor de informare și consultare	241
4.4. Alte aspecte privind informarea și consultarea	241
Secțiunea a 4-a. Statutul și funcțiile reprezentanților salariaților	242
Secțiunea a 5-a. Apărarea drepturilor salariaților și ale reprezentanților salariaților	244
Secțiunea a 6-a. Limite în raportul cu legislația națională	244
Bibliografie	247